

RENAȘTEREA ROMÂNĂ

ZIAR NAȚIONAL-POPORAN INDEPENDENT

V. Hotărân, I. Martin, căpitan M. Rîșcuța.

Apare în fiecare seară cu ultimele știri din lumea întreagă.

Director și responsabil: V. Hotărân. Administrator: I. Martin.

ABONAMENTE: Dincoace de Carpați și Bucovina: 80 coroane anual, 42 coroane pe 6 luni, 22 coroane pe 3 luni. Cu numărul 40 fileri. — Dincolo de Carpați: 75 lei anual, 40 lei pe 6 luni, 22 lei pe 3 luni. Cu numărul 25 bani.

Redacția și Administrația Strada Orzeului Nr. 10. Telefon 174.

Regele și Regina

Noi ardelenii încă în timpul oprămirii... ste am fost crescuți de părinții noștri în taină bine înțeles — într'un spirit admirației și iubire față de Casa domniei din regat. Și în vreme ce conducerii noastre accentuau mereu lozanga proverbială și supunerea noastră față de casa habsburgică, noi cei și muți, cei dela sate, ca mici băieți dăscăli flămâzi, care ne vorbea de un mare căpitan, care a trecut Dușan în fruntea armatei tinere române și și-a dus rușii din belea a privit luptele și ale iubitorilor lui „curcani” din casa Poradim și a respirat și el fumul prații de pușcă la Vidin...

Îmi aduc aminte, când în zilele de Joi... te la școala primară română din Iași... „profesor” Bogdan și dl învățător... (azi ambii în pensiuie) prin anii 1924-94 ne șopteau cuvinte tainice pline de căldură — și îl văd parcă și astăzi pe mine, care în orele libere, pe când nu umblam încă la școală, ne chema să jucăm copilariești în „cântărlăria” lui... eră să ne învețe pe din afară „Peneș crănul”, „Fraiții Ideri”, „Sergentul” și „Le...” Era cu noi frații și un copil pe care îl blăjuiam și timid, — regretatul Mircea Șușu-Sirianul — pe vreme ce tatăl său era închis de unguri, iar el tremura de varga când vedea trecând vre-un jandarm sălbatic cu pene de cocoș...

Și-apoi noi, cari auziam mereu la bică... proțuț rugându-se pentru „Francisc de întâiul” și îi vedeam portretul de geal cu pene de cocoș la chipul în biroul lui meu în fața cu nenorocitul Rudolf, priveam cu înstrăinare și spaimă ca pe mai mare al jandarmilor.

Nu înțelegeam... Dar în sufletul nostru copil s'a infiltrat noțiunea că trăim într'o... re închisoare...; că „marele jandarm” pe părete nu ne dă voie să ne întălmim cu cei pe cari îi iubeam și admiram... Apoi mai târziu... procesul memorandumului ne-a convins și mai tare, că sunăm străini în casa și țara noastră, — că „marele jandarm” este acel inamic puternic ascuns, care dă putere ungarilor ca să înjurie la școală și pe stradă și să ne necrească de „valahi puturoși” (büdös).

În vremea aceasta revestele noastre... re primitive ce le aveam, călătorii cari aduceau vești și cărți din București... reu ne vorbeau de un Rege, care deși în țară, s'a știut apropia de popor... a crescut familia Sa într'un spirit adevrat național român. Citeam scrisorile unei regine Regine, care din cea mai înaltă înțelegere și știut să se coboare la inimele noastre și bune ale oamenilor de rând, prezentând un umanism „jenseits des Jenseits” și Bosen” (dincolo de bine și de rău) ridicându-se în acele sfere sufletești...

Si în vremea războiului balcanic, când încolțit nu numai în inimele noastre, ci în mintea noastră cât de obiectivă pentru prima oară germele speranței, — apoi mai târziu sub vijelia oprămirătoare a „celui război războiu pentru noi”, când cu refuzarea reținută am fost spectatori specolului fioros, credința și speranța noastră tot către Casa domnitoare de dincolo ră îndreptată... Așteptam mântuirea de dincolo pentru că auzisem deja de devisa „vrem Ardelul fără ardeleni” și pentru că bine știam că poporul fără cuvânt și fără grijă cu greu va putea influența spre bine politicienii crescuți în marele oraș cosmopolite ale Europei... Așteptam mântuirea pentru că vedeam urcând tronul un rege tânăr la suflet și dornic a fi mântuitor neamului românesc și speram, pentru că vedeam apărând o Regină, care din via dreptății și libertății a adus cu sine demnitate, voință și ajutorul spre mai bine...

Șacum, când pe lângă jertfele populului fără seamă din cuvintele ieșite din gura inimei a celei mai nobile femei, în înțeles și jertfele sufletești ale unei familii Regale întotdeauna una cu interesele naționale pe care o reprezintă: nu putem decât să mulțumim providenței că ne-a îndreptat cu astfel de oameni providențiali.

Democrația nu cunoaște idolizarea oamenilor muritori nici când șed pe tronuri. A sincer democrații nicicând nu ne vom

închina unui Rege numai pentru că este Rege. Dar casa noastră domnitoare a jertfit pentru neamul nostru nespun de mult și dacă unirea tuturor românilor o mulțumim de-o parte poporului conștii de interesele sale naționale, tot așa de mult, poate și mai mult avem să mulțumim Regelui și Reginei, cari au fost întotdeauna conducătorii adevărați ai națiunii — îndemnând la luptă și muncă, și câștigând și asigurând sprijinul aliaților — ca oameni cu suflete mari și voință de fer.

Și acum, când în pragul împlinirii visurilor noastre neașteptate se ivesc nori grei pe orizontul speranțelor noastre, tot Ei ne arată adevărata cale a mântuirii.

În vreme ce viața politică internă este plină de strigătele în pustiu ale partidelor cari nici unul nu își are rădăcina în adevărata voință a poporului, pe vremea ce „făuritorul” României mari la cea mai importantă conferință a politicienilor din istoria omenirii este așezat la masa verde în vecinătatea statelor exotice și când în presa europeană abia când și când auzim o vorbă obiectivă care ne apără în contra tuturor injuriilor posibile scornite de mulții vrășmași și invidioși ai noștri: cu bucurie luăm seamă că Regele a primit în audiență pe reprezentanții socialiștilor din Consiliul dirigent, că Regina a plecat în străinătate și că prințul Carol le întinde mâna tinerilor Ardeleni.

Dupăcum știm domnii Flueraș și Jumanca au rămas tuiții de modul cum Marele nostru Rege înțelege interesele poporului. Știm prea bine că Regina noastră va afla modul și ocazia să spună o vorbă bună pentru noi; o vorbă mai grea în cumpănă decât orice ar spune și ar scrie oamenii pe cari lumea bine îi cunoaște. Știm tot așa de bine că iubitorul nostru Prinț în crederul cercetașilor va arăta drumul de aur nu numai copiilor încă necrescuți ci și multor bărbați cari nu înțeleg încă datorințele de om și cetățean.

După toate acestea speranțele noastre căți Ei ne sunt îndreptate, dela Ei așteptăm mântuirea, dela Ei așteptăm chemarea la munca ce ne așteaptă a tuturor râvnitorilor, la muncă și la bine, așa că la sărbătoarea încoronare, care o așteptăm cu nerăbdare în istoricul oraș Alba-Iulia, se va putea înfăptui visul nostru: să vedem cum în România întregită, voința poporului, reprezentată de adevărații conducători ai săi, va pune „Coroana” pe capul unui Rege și al unei Regine uniți în suflet și gândiri. V. Hotărân.

Care e adevărul?

„Gazeta Transilvaniei” cu ocazia trecerii dlui ministru Angelescu prin gara Brașov, publică în prima pagină cele mai bune știri despre situația noastră la conferința de pace, pe care le-a căpătat dela dl dr. Angelescu.

După acestea urmează că „linia de demarcațiune va fi identică cu frontiera noastră etnică”, căci iată în adevăr ce a declarat dl ministru Angelescu pentru ziarul Ardelian:

„Ni-s'a încuviințat de către conferința de pace, ocuparea Aradului, Orăzii mari și părțile Sătmărulei, cu un cuvânt ocuparea tuturor ținuturilor unde se aude graiul românesc.

În ce privește frontiera politică, ea va fi cea prevăzută în contractul de alianță, dar se va fixa mai târziu.

Relativ la Bănat, conferința de pace s'a apropiat de punctul de vedere românesc. Sârbii au cedat Timișul și partea nordică a Torontalului, singur numai partea sudică a Torontalului — vatra de pământ din fața Belgradului — mai constituie obiect de discuție.

Sârbii au primit ordinul să evacueze Timișul și partea nordică a Torontalului, retrăgându-se spre Panciova. Ținuturile evacuate vor fi ocupate de armata română.

Ne surprinde însă când constatăm din ziarul „Dacia” că cele declarate de acelaș domn ministru la București sunt cu mult mai puțin înbucurătoare. Este posibil oare să se fi adoptat tactica de-a ține transilvănenii departe de adevăr și în speranțe deșarte?

Noi vrem să cunoaștem adevărul, oricât de dureros ar fi el, cu o oră mai de vreme, pentru că suntem în stare a reacționa în contra oricăror nedreptăți. Trecutul nostru de jertfe și luptă continuă ne dă dreptul de a ne crede mai capabili de-a învinge greutățile, cunoșcându-le, decât a ne sustrage lor, înșelându-ne pe noi înșine.

Bănatul tot

La 1 Decembrie 1918, în Alba-Iulia, când s'a prăznuit zămislirea unirii tuturor Românilor din Ardeal, Bănat și ținuturile ungurene cu România — președintele, Dr. Ștefan C. Pop, în discursul său de deschidere, vorbind de unirea tuturor românilor cu România, spunând vorba: „Ardeal!”... a înțeles sigur și Bănatul cu celelalte părți. Dorul și dragostea bănațenilor de a se ști și ei părtași ai unirii a făcut; ca o voce să întreaie discursul președintelui cu întrebarea: „Dar Bănatul?”

O scânteiere de lumină a fost, care a întărit inimile tuturor oratorilor: de-aci încolo, fiecare orator spunea: „Ardeal, Bănat și părțile din Ungaria locuite de Români”. Zi și zi după aceasta s'a cetit în gazetă ceva despre Bănat.

În vechiul regat, chiar politica de partide caută să se întarească prin însinuarea că susțin ori nu: tot Bănatul.

Vor fi mulți, cari, cunoscând o parte, ori întreg Bănatul vor zice: bine. Alții, cari vor ști că e vorba de trei județe numai, din cele 26 câte vor să se alipească vechiului regat; dupăce vor fi citit în ziare:

Bănatul, Bănatul... vor întreba: — De ce tot Bănatul?

Are Bănatul ceva special? E acolo viață, e avere și dacă da, ce anume? Pentru cei cari nu cunosc fălcul Bănatului, voui aminti unele date cari nu au mai fost scrise.

E vorba de 600 mii — de Români, după unguri; iar după statistica lui I. Rusu-Sirianul, („Români din statul ungar”), sunt peste 800 mii de români în Bănat. Un număr care nu poate fi desconsiderat.

În Transilvania 15 județe*) au 2334 comune, Crișana 6 județe are 1304 comune, Maramureșana, 2 județe cu 226 comune; iar 3 județe din Bănat au 793 comune.

Nici de 3 ori nu e mai mare numărul comunelor din Transilvania, ca al celor din Bănat. Din 3900 comune și orașe cu populațiune românească din Transilvania, Bănat și teritoriile ungurene, în cari locuiesc cele 4 milioane de români, — după dicționarul numirilor de locuitori și populațiune română de S. Moldovan și M. Togan, — comune cu peste 2000 locuitori sunt în cele 23 județe din Transilvania, Crișana, Maramureșana 65, iar cele 3 județe din Bănat: 23 comune, nici de trei ori nu sunt mai multe comune în 23 județe, ca în trei din Bănat. Peste 3000 locuitori sunt în cele 23 județe; iar în Bănat: 11 comune: mai mult de jumătate; cu 4000 locuitori sunt 9 în cele 23 județe și 2 în Bănat, cu peste 5000 locuitori în Bănat sunt 4 (Uzdinul, Satul nou, Petrovasele, Lugojul) din 7 comune.

În Torontal, care a fost grânarul Ungariei, cele 39 comune cu populațiune românească au 359,224**) jugere catastrale. În comuna B. Comloș, județul Torontal, depunerile țăranilor noștri la cele 2 institute de bani sunt de peste 2 milioane, iar sârbi au mai stampilat peste 3 milioane, din care 75%, e câștig și trudă românească.

În opul: „Viața și organizația bisericească și școlară în Transilvania și Ungaria” de dr. O. Ghibu arată, la pagina 162, în statistica școloalelor din teritoriul românesc, 15 județe din Transilvania au 2661 școli primare, iar 3 județe din Bănat 1148 școli; pentru ucenici industriali în Transilvania sunt 59, în Bănat 56. Cifre cari grăiesc. Vestitele mine de fier din Reșița, fabricile din Bănat, întinsele câmpii bogate din Torontal și Timiș, — cei cari le cunosc știu ce bogății cuprind.

Aceste date reci, vor ști povesti cu multă căldură, de ce trebuie să cerem, cu toții: „Tot Bănatul să se alipească la România”. Pe Murăș, Tisa, Dunăre, prin Marea neagră și Bosfor vapoarele României vor trebui să ncarce din comorile Bănatului. T. Bucurescu.

Insemnări zilnice.

Barbarii....

Aparențele sunt într'adevăr prea ingrate: ne-o dovedește aceasta un fapt interesant, petrecut chiar aici la noi.

E vorba de bișii negrii din nordul Africeii, de Marocani și Senegalezi. Câte rele nu s'au spus împotriva lor, câte nu s'au scris despre instinctele lor barbare: dupăce citeai câte-o gazetă germană te cutremurau cu groază la gândul că ai putea să te întâlnești vreodată cu asemenea fiare cu chip omenesc.

Ce crudă ironie a soartei! „Bestiile negre”, sanghiarii africani au ajuns să păsească vieța românilor din Arad împotriva civilizațiunii popor al Ungurilor! Câțiva senegalezi și marocani au trebuit să escorteze trenul special cu români refugiați din Aradul terorizat de masacrele „civilizațiilor” noastre vecini.

Și o doamnă care se află printre refugiați ne-a povestit scene de mișcătoare gingașie din partea „fiorșilor” barbării, atențiuni delicate de „femme de chambre” puțin obișnuite chiar între binecrescuții din Europa.

Așadar astfel s'a spulberat o nouă legendă și faptele au dovedit cine sunt barbarii. **.

*) Date primite dela bibliotecarul Asociațiunii dlui I. Banciu.

**) Vezi Helysénevelő. Közponi Sztaiztika 1913.

Partidul socialist din vechiul regat

Primit „declarațiune partidului socialist și uniunii sindicale (sic) din România”. Această declarațiune, după cum și titlul spune, este și din partea organizațiunii politice ce-și zice socialistă și din partea organizațiunilor profesioniste denumite sindicate, ceea ce înseamnă că nu tot ce este muncitor în România este și membru în partidul socialist, ci sunt și alții, cari, făcând parte din sindicatele profesioniste, înțeleg a se manifesta numai în cadrele acestor organizațiuni. Interesul acestei deosebiri este mare și deaceia insistăm, pentru a lămuri și muncitorimea de aici întrucât forma ademenitoare sub care se prezintă în genere orice manifestare socialistă, ar putea avea și în cazul special de față consecințe.

În vechiul regat, sub forma unui partid, în mod continuu s'a întreținut o mișcare socialistă cu un foarte pronunțat caracter internaționalist, anarhic și niciodată național. În special ceea ce caracteriză mai mult această mișcare a fost spiritul jidovesc, care i-a inspirat întotdeauna acțiunile, dat fiind că în cea mai mare parte conducătorii au fost jidani. Amestecul acestui element în mișcarea socialistă din țară nu-și are explicația în o inclinațiune deosebită a evreilor spre doctrina socialistă, ci numai în bunul motiv că, atunci socialismul internațional, cu desființarea granițelor și contestarea principiului naționalităților, oferea cel mai bun teren de exploatare a intereselor lor și de revendicare a exageratelor lor pretențiuni.

Cu aceste păcate socialismul din România veche a contribuit în permanență la cele mai periculoase curente și nu vom cita decât atitudinea continuu protivnică a intereselor superioare ale neamului în timpul neutralității, când, pentru a împiedeca intrarea României în acțiune contra Austro-Ungariei și-a cheltuit cea mai mare energie și a desfășurat toată activitatea, de care a fost capabil, fiind întruștiri și făcând manifestațiune întotdeauna pentru a contrabalansa acțiunea intervenționistă a opoziției.

Deaceia nu putem trece cu vederea aspectul sub care dată a se prezenta azi în arena politică, de data aceasta cu declarațiuni ca aceasta:

„Ca socialiști români, internaționaliști, salutăm cu bucurie desrobirea națională a poporului român din provinciile subjugate până acum și respectăm legămintele de unire hotărâte”. Nu-l putem trece cu vederea, ci-l denunțăm pentru a ușura munca cercetătorului care ar dori să se edifice asupra sincerității acestei mișcări.

Forțele proletare și socialiste din Basarabia, Bucovina și Transilvania, cărora li se adresează vechea organizație iudeo-internaționalistă din țară sub egida socialistă trebuie să știe, că nu are în fața sa o mișcare sinceră democrată, ci o exploatare a celor mai curate și bune elemente muncitorești în folosul cauzei veșnic nefindestulită a evreilor.

Cunoaștem acțiunea socialistă de aici din Transilvania și am avut prilejul de a-i constata maturitatea politică prin hotărârea dela Alba-Iulia și de aceea ni-am grăbit a da lămuririle de mai sus cu prilejul declarațiunii amintite spre a o feri de-a fi indusă în eroare în încercările ce a-cesta le face pentru unificarea mișcării socialiste din România mare.

Ca democrați sinceri ce suntem nu ar fi decât spre câștigul propriei noastre cauze o intensă organizare a proletariatului nostru, care însă și-ar servi lui iar nu altora.

Nedumeriri neîntemeiate

Reforma bisericii românești se impune

Mișcarea de emancipare culturală și socială a învățătorimii, de care este strâns legată soarta școlii și înaintarea poporului român, a produs între unii din cler oarecari nedumeri, unii fac chiar deducțiuni cu desăvârșire neîntemeiate, considerând mișcarea aceasta de ceva anticlerical, antireligios. Abstrăgând dela unele incidente foarte neînsemnate tot decursul congresului învățătoresc a dovedit, că învățătorimea română înțelege pe deplin rostul credinței în viața unui popor și cu deosebire a poporului nostru. Tocmai aceasta a determinat congresul să-și exprime dorința de a se pune pe alte baze creșterea religioasă de până acum, despre care nu putem zice că a fost rea, dar nu a fost aceea ce trebuia să fie. S'a propus până acum studiul religiunii destul de temeinic în școală, dar n'a fost ridicat din șirul celorlalte studii profane la un nivel mai înalt.

Să nu ia în considerare profețiunea incomodă, ce eventual l-ar produce propunerea studiului religiunii, ci să cugete la interesele de credință și de tagmă, cari tocmai prin acest fapt ar fi mai asigurate contra sectei „adventiste”, ce durere ocupă tot mai mult teren în rândurile poporului nostru și ne amenință nu numai credința, ci solidaritatea națională. Suntem împărțiți în două confesiuni, dar ambele din punct de vedere național și-au făcut cu vârf datorită. Față de acestea vedem în zilele noastre pe sectarii adventiști, grupându-se în jurul cutării neam, ungar etc., care nici limba nu le-o cunoaște și fi îndoașă prin tălmăciu (interpret) cu principii menite să ne ruineze nu numai credința străbună, ci și puterea noastră națională.

Imprejurarea aceasta tristă nu trebuie desconsiderată, ci bisericile noastre să înceapă cu toată puterea combaterea răului. Poporul nostru în timpul din urmă a făcut pași însemnați spre civilizațiune și de aceasta trebuie să se fie saună. Sunt convins că elinierea „uzurilor” și așezarea credinței noastre pe baze adevărate, va ridica foarte mult vaza statului profesc, va ridica moralul în popor și va forma o puternică stavilă expansiunii adventiste.

dica moralul în popor și va forma o puternică stavilă expansiunii adventiste.

Este foarte gingaș acest lucru și tocmai aceea ar trebui făcută chiar de profețiunea fără alt amestec, ca să nu se dea prilej de bănueli greșite. Din școală trebuie crescute generațiunile tinere în această direcție și dacă învățătorul s'ar încerca să o facă, mai mult ar strica, decât ar putea drege. Poporul l-ar înțelege greșit pe învățător, crezându-l dușman bisericii, iar prețul ar crede că vorbește în contra intereselor lui materiale. Propusă de preot religia în direcția aratăată va avea efect asupra poporului.

Profețiunea prin eliminarea uzurilor învechite și necorăspunzătoare spiritului timpului de azi ce e drept ar pierde ceva din punct de vedere material, dar ar câștiga moralicește; dar Statul ar putea suplini din aceste pierderi ca profețiunea să nici nu suferă nici un fel de prescurtare.

În felul acesta s'ar evita facerea de masluri pentru vite bolnave, pentru viermi din sămănături, etc. și s'ar servi sf. maslu conform zisei sf. apostol Iacob.

Nu vreau să ofensc, ci din cea mai curată convingere religioasă scriu acestea, drept acela nu mă voui extinde întru nararea altor cazuri, pe cari ceice trăim în mijlocul poporului le cunoaștem cu toții.

În această nobilă muncă de purificare, profețiunea va afla cel mai bun sprijin din partea învățătorimii, care în cadrul studiilor profane și cu deosebire a științelor naturale (higienea, economie rațională) va largi cercul îngust de judecată de până acum al poporului, aducându-l pe cât este posibil în concordanță cu realitatea.

Suntem în renaștere ca națiune, trebuie să ne renaștem în toată individualitatea noastră, ca să nu rămăie în tinărul nostru corp rană astupată, care să producă slăbirea, eventual învănarea lui. G. D.

Scumpetea

Avem o scumpete apăsătoare în țară, o scumpete, care apasă la fel clasa muncitoare și clasa de mijloc — în special ofițarii (cei avuți nu vin în considerare la aceste aprecieri).

Cum am putea scăpa de scumpete? Aceasta întrebare mi-ar plăcea să o lămuresc în următoarele:

Cauza scumpetei enorme de azi este în primul rând lipsa și scumpetea materiilor brute și a produselor industriale, în al doilea rând scumpetea muncii și în al treilea rând acumularea foarte mare a banilor, avome câștigând oamenii parale multe se silesc ca să facă conform veniturilor mai mari — cumpărături mai mari; prin aceasta se scumpește și marfa fiind „căutarea” mai mare ca „oferta”.

Lucrătorul — a cărui muncă e azi din zi în zi mai bine plătită, nu are nici un folos din plata mare pe care o capătă, fiindcă prin acea scumpete produsul, marfa și așa în direct își scumpește și traiul.

Acest „circuitul vitiosus” este una din cele mai principale cauze ale scumpetei.

Plățile muncitorești nu se pot mări până la infinit, fiindcă nu le pot plăti sau mai bine zis marfa nu suferă o scumpire așa de mare fără periclitarea vitalității unei fabrici, care le dă lucrătorii posibilitatea de a trăi. Pentru aceea trebuie să se cugete muncitorii, că și ei sunt „consentători” și ei simt scumpetea crescândă, care nu se poate contrabalansa cu cereri de plată din ce în ce mai mari și mai mari.

Sumedinea de bancnote este sărăcia noastră și mergând lucrurile tot astfel, azi mâne va trebui să murim de foame cu buzurălele pline de bani.

Ne apropiem cu pași repezi de starea financiară din Rusia, dacă nu se vor lua măsuri grabnice precum s'au luat în Cecoslovacia și Iugoslavia.

Deci cu toții pe muncă cinstită! Să câștigăm materii brute și să lucrăm din răspuțeri, căci numai prin muncă și prin producerea mărfurilor în cantități satisfăcătoare ca să poată ținea cumpăna căutării și vom ajunge să scăz și prețurile. Fulylo.

Revista presii

„Argus” cere să se hotărască, dacă mai există moratoriul pentru creanțele străine dinainte de 1914. Chestiunea este de foarte mare importanță, mai ales acum în preziua reluării traficului de mărfuri și ne asociem și noi cererii, extinzându-o și pentru Transilvania, ale cărei instanțe judiciare se anunță că au și fost subordonate jurisdicțiunii vechiului regat.

„Viitorul”, organul oficios al guvernului din București, sub titlul „Parlamentul în România Mare”, după câteva considerațiuni de ordin general cam năiv expuse, explică amănarea alegeților pe acelaș motiv, care a fost anunțat și în comunicatul consiliului de miniștri, prin care s'a vestit amănarea.

Este foarte adevărat, că „Parlamentul de mâine va trebui să fie iocana credințioasă a sufletului românesc de pretutindeni” și nu mai puțin adevărat este și faptul că suntem „încă în faza deliberărilor ce nu au dus la hotărârile definitive cu privire la întinderea stăpânirii românești...”, decât numai înținem a observa că tocmai aceste două mari considerațiuni sunt la baza stărei generale de nelăcredere ce se constată pretutindeni, și tocmai ele reclamă imperios o schimbare a situației. Căci, dacă „Adunările legiuitoare din Regatul liber... nu auveau nici cădere nici putința de a se ocupa de soarta tutur...”, apoi cu atât mai puțin această cădere nu o pot avea autorii anonimi ai decretelor-legi.

Chestiunea teritorială a provinciilor de curând liberate nu poate fi o piedecă deoarece și Basarabia și Bucovina și Transilvania își au câte-un sfat reprezentativ, acelea care au avut calitatea de-a declara mirea cu vechiul regat.

„Izbânda” analizând situația politică, vorbește de amânarea alegerilor, de starea de asediu și introduce în această situație și chestiunea evrească precum și mișcarea socialistă. Evident: există stare de asediu, s'au amânat alegerile, mișcarea socialistă continuă a-și manifesta dibuirea ca și în trecut, dar nu există, nu poate exista o chestiune evrească de amploarea ce cată a i-se da.

„Dacia”, prin pana maestrului Vlahuță tratează despre educația de azi sub titlul „Copiii Noștri”. Prea se simt din ce în ce mai mult tendințele și apucăturile uzuratrice ale copiilor de azi „cari nu par de loc a fi mai buni decât noi”. Snobismul, exagerarea și superficialitatea cresc parcă odată cu trupul lor și, analizând cauzele, ajunge la concluzia, că vinovații sunt tocmai părinții cari le pregătesc drumul în viață prin favoruri și profesorii, educatorii, cari, supuși ei însăși angrenajului neîntrerupt al farortismului, au constituit din această un sistem în pregătirea generațiilor.

Obiectul acestui interesant articol este efectul educativ al vieții publice amorală, la care sistemele oligarhice de stăpânire al vechilor partide nu-a scoborit — a regimului vechi — deci, și mântuirea nu ne poate veni decât din triumful regimului nou — zicem noi.

Cum a scăpat de moarte cântărețul Gheorghe Valeanu-Pataky

Moartea cântărețului Valeanu o deplăneau toate zările române din Marea Românie. Glasurile dăduase ale conșcușilor și amicilor săi numeroși îl parentau pe acela, care petrecând șase zile între pereții muzei ai casămei din Sătmâr, — era scotit de fin al pierzării.

Cântărețul Valeanu luase parte la un banchet în Cluj de unde se îndreptase spre Dej. Obosela sau mai bine zis lipsa de un organizator pentru primirea lui Berthelot la Baia-mare îl furase pe neobservate peste linia demarcațională de atunci. Ofițerul român din Regat, Valeanu era prieten neplăcut înaintea ungarilor și ovreilor din Baia-mare și ca să scape de el gardiștii faimoși îl escortară la Sătmâr. Aici ofițerul român era mai bine primit. Ca o victimă prețioasă, care după multă oboseală cade din întămplare în puterea călăilor; așa și Valeanu, bine cunoscut în cercurile sătmărene, devinse cu atât mai vărtos victima scumpă în mâinile lor setoase de sânge. Dar nu moare așa iute omul, sau mai corect pe cum zicea Valeanu: „dacă ar fi moartea cailor după dorul călăilor”...

Șase zile și șase nopți i-au ținut închis fără să-i dea de mâncat ori băut, iar în ziua a șaptea era să se înceapă maltratarea obișnuită. Sentinela se apropie de el cu cugete negre și ticăloase de al jefui. Lăcomia sa, lăcomia de argint a lui luda îi aduse peira. După ce îl duse într-o cameră laterală îl începu a-l amenința. Valeanu îi cunoștea bine intențiunile și folosindu-se de ocazia aceasta, îl lasă să închidă bine ușa și cu sânge rece, prevăzându-și moartea crudă ce l-o plănuiau îl gătuește pe acela ce era să-i fie călău. După ce s'au ivit semnele morții pe fața săciului i-a apropiat capul de vreo douăzeci de părtețe rece, îi ia arma și îi dă lovitură cea din urmă, lăsându-i trupul nelusuflețit pentru todeauna. Mai stă o clipă și Valeanu decise la toate, sări pe geam din etajul prim și dispăru în întunerecul nopții.

După ce făcuse pedestru cială lungă, primejdiașă și oboșitoare prin Sănmiclaș, Terebești, Homorod tot printre săcuți apoi prin Bârsau, Sălsig ajunge în Sălmoghiu. Aici se urcă în tren și cu bucuria celui ce a înviat din morți se aruncă în brațele vesele ale colegilor săi ofițeri și conșcuși. Iar ungarii și săciul din Sătmâr au rămas cu buzele umflate și cu trupul rece al sentinelei lui Gheorghe Valeanu.

Din Londra în India în aeroplan

Abia acum aflăm ce surprinderi neplăcute îi mai aștepta pe berlinezi, dacă nu se închidă armistițiul. Inginerul englez Hanley Page a construit un aeroplan uriaș de o lățime de 40 metri și cu un motor de 350 kp, care poate duce 50 de pasageri. Aceste paseri uriașe ar fi făcut din când în când câte o vizită Berlinului imperialist. Două aeroplane de felul acesta au făcut călătoria în India trecând peste Marea Mediterană între Kairo și Malta. India este și un teren foarte comod pentru aterizări având șesuri întinse nelocuite. După cele cetite în zările engleze legătura aeriană între Londra și Delhi (capitala Indiei) peste 6 luni se va face în mod regulat. Toate avioanele aduse acasă de pe front vor fi transformate conform cerințelor pasagerilor. Intre Londra și Paris comunicația aeriană se face zilnic de două ori.

Problema cea mai grea este stăndiarea curentelor aeriene, căci oceanul atmosferic are tot atâtea mistere ca și oceanul apelor. Trebucuse cunoscut furunile și peste tot toate perturbațiunile, cari se petrec în atmosferă pentruca meteorologia să se poată folosi cât mai mult în interesul aviației.

Viitorul ne va aduce în privința aceasta desigur mari surprinderi.

Situația agricolă în regat

București, 6 Martie. — După datele statistice oficiale în Oltenia și Muntenia au fost sămânate în toamnă 900.000 hectare adică șeptezeci la sută din sămânțărilor normale, iar în Moldova 150.000 hectare adică cincizeci la sută

Informațiuni

— Duminecă 24 Februarie n. va avea loc la ora 4 p. m. în localul „Asociațiunii” adunarea pentru constituirea „Societății Sociologice feminine”. Doamna de Dunca-Sbiu va vorbi cu acest prilej despre „Femeia Mamă și Educațiune”, după care vor urma dezbaterile stătuțelor societății și alecătuirea ei.

Sunt rugate doamnele și domnișoarele, precum și intelectualii care pot fi de folos acestei cauze, a lua parte în număr cât mai mare.

— Prelegere publică la „Asociațiune”. Dumineca viitoare 24 Februarie v. (9 Martie n.), la orele 6 p. m., va ține d. profesor Em. Panătescu în sala festivă a „Asociațiunii” o prelegere publică asupra subiectului: „Jerița României în războiul actual”. — Bilete de intrare à 2 și 1 cor. se pot procura dela cassarul „Asociațiunii” Duminecă între orele 10—12 a. m. și seara la cassa. Venitul e destinat pentru muzeul „Asociațiunii”.

— „Vocea Galaților”, ziar zilnic dela Galați, îmbrăcat în plapomă marghilomanistă, de sub direcția avocatului Fortunesco, — cel care a fost acuzat pentru dezertare la înamic în timpul războiului României, — e redactat de un ovreiaș care iscălește Mihalache.

— Dela 1 Aprilie va intra în vigoare calendarul Gregorian pentru toate administrațiile publice, deci și pentru toți cetățenii.

— Consiliul de miniștri a hotărât ca rubla ruscă să și Lwov, să fie primită la plăți, de casele publice din Basarabia, în valoare de 1 leu.

— Dl dr. C. Anghelescu, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, care a fost la Paris, s'a întors în țară. D-sa a sosit ieri în Capitală.

— Prințul Sârbiei a sosit la Toulon venind din Paris. El s'a imbarcat pe un crucișător cuiratsat cu destinația Patras—Pireu.

— Știri din Moscova anunță că în diferite centre din Rusia bănuie tifosul din cauza foametei. Zilnic mor sute de oameni. Medicamentele lipsesc.

— Comandamentul armatelor aliate dela Dunăre a propus direcțiunii generale a poștelor ca schimbul de scrisori între România și Occident să se facă cu expresul București—Paris.

— Comandamentul american a hotărât eliberarea prinsonierilor alsacienilor-lorenei capturați de americani, după stabilirea formalităților de identitate ei vor fi imbarcați pentru Metz, Strassburg, Colmar.

— După cum suntem informați comisarul din Arad al guvernului maghiar Varjassy va trece la pensie.

— Din Arad aici a sosit o comisie sub conducerea directorului uzinelor orășenești din Arad Zădor pentru a trata un schimb de mărfuri.

— Azi se va ține o constatare a proprietăților de case din loc la orele 6 în sala festivă a Casei orașului. Autorizație pentru această adunare s'a obținut. Toți proprietarii de case sunt invitați a lua parte la aceasta adunare.

— Prefectura poliției din Sibiu ne trimite o ordonanță, prin care face cunoscut, că oricine fie un comerciant sau alii particulari e obligat să primească bancnotele tipărite numai pe o parte, publicul este făcut atent, că aceste bancnote au valoarea ca și celelalte și cine nu le va primi va fi supus la pedepse grave.

— Toți acela, cari în baza circulei Nr. 347 al Resortului de culte și instrucțiune publică, au cerut să fie admisi la cursul pentru pregătirea profesorilor secundari, sunt avizați prin aceasta, că cursul practic, care se va începe la 1/13 Martie, nu este obligat, dar acelora cari îl vor urma, li se va socoti. Cei cari vor voi să-l urmeze, vor intra în legătură directă cu școala respectivă de aici sau de peste munți, și vor face practica pe lângă ca până la sfârșitul anului curent. Cursul teoretic se va începe la 15 Iunie. În privința acestuia se vor da în curând noi lămuriri.

— „Izbânda” sub titlul „Ardealul vorbește Franței” reproduce din articolul nostru „Justice!” pe care l-am scris cu ocazia venirii colonelului Trousson la Sibiu.

— Aflăm dela retugiați din Șiria referitor la articolul nostru „Un erou” de ieri că numele comandantului găzdi române este Petcu. Tot odată aflăm cu bucurie că acest brav român trăiește și se află în spitalul din Arad rănit de baionetă în 13 locuri și 2 degete ciuntite. Barbarii de ungrii i-au tăiat anume degetele ca să îi poată lua inelele.

— Toți abonații zărilor noastre, cari nu-l primesc regulat îi rugăm să ne comunice urgent acest lucru.

— Americanul Ralf de Palma a făcut 216 am. pe oră cu un automobil „Packard”. Tot un american, Louis Breguet a făcut 400 km. pe oră cu aeroplanul având vântul la spate. El a pariat că va face 500 km.

— Astfel distanța Paris—Newyork s'ar parcurge în 10 ore.

Alimentarea Europei

„Argus” anunță că Statele Unite au destinat pentru trebuințele Europei o cantitate de 700 mii tone alimente.

Se va trimite în special grâu, său, grăsimi, cereale etc.

Primul transport pe luna Ianuarie a fost de 222 mii tone și s'a întrebunțat pentru transportul lor 200 vapoare.

Rotterdamul este portul principal de descărcare, unele vase însă descarcă și la Triest și Fiume.

Din aceste alimente însă, după o știre oficială, nu va avea destinație pentru Germania.

Programul Centrului german

Correspondentul zărilor „Le Matin” publică un interviu cu șeful partidului centrului din Germania, Mathias Erzberger.

Programul „centrului” după spusele dănsului este înainte de toate politic și economic. Democratizarea administrației și unitatea Germaniei vor trebui să fie consolidate printr-o autoritate centrală. Prizonierii germanii vor trebui să revie în țară iar Liga națiunilor va împiedeca viitoarele războaie. El crede că delegații Germaniei vor lua parte la tratativele de pace precum și la încheierea ei. Cele 14 puncte ale lui Wilson vor trebui să fie baza tratativelor de pace, căci o pace impusă cu violența Germania nu va însemna-o. În acest caz Ententa va avea răspunderea urmărilor, căci această atitudine duce sigur la bolșevism.

Marea cu toate strămtorile va trebui să fie liberă pentru toate națiunile, tot astfel și aerul.

Germania va trebui să-și rețină atâtea colonii câte i sunt de lipsă cereințelor sale. În ce privește Alsacia-Lorena el recunoaște, că s'a făcut nedreptate și că poporul alsacian are dreptul să dispună de soarta sa.

Asociația învățătorilor români din Transilvania, Banat și părțile ungurene.

Apel către neamul românesc! Congresul învățătorilor români întruniți la Sibiu în 11/24 Faur și zilele următoare, în urmarea exemplului grăitor al domnului ministru Vasile Goldiș, care a pus temelia fondului: „Orfelinatul pentru fiii învățătorilor români”, donând 1000 cor. spre acest scop, s'a și adunat în congres suma de 4215 cor.

Apelăm și pe această cale la sprijinul generos al neamului, rugând a contribui fiecare cu obolul său la ștergerea lacrimilor familiilor apostolilor slovei românești.

Contribuțiile rugăm a se trimite casșierului asociației Romul Botezan învățător de stat la Sibiu.

Nutrim legitima speranță, că neamul românesc, va ține de cea mai sfântă datoriță a sa, a sprijini nuzințele nobile a acelora, cari și au consacrat viața pentru cultura neamului.

Sibiul din sedința comitetului central, ținută la 13/26 Faur 1919.

Mihai G. Crăciun secretar general. Iuliu Vuia președinte.

Remontarea cailor Iregularități. — Lămuriri

Din raportul comisiilor de remontă revăd, că mulți deținători de cai erariali nu se prezintă la conscrierile ordonate din partea Comandamentului teritorial A. B. U.

Mulți sunt de credință, că caili aceștia dați în folosință sunt proprietățile lor și pot dispune de ei în liberă voie.

Tot așa șoses rapoarte, că unele legiuni, fără nici o autorizație au vândut caili aceștia erariali în licitație publică.

Se aduce deci din nou tuturor interesaților la cunoștință, că Consiliul Dirigent consideră întreg materialul de proveniență militară și civil erarială ca proprietatea statului român și oprește orice cumpărare, ori vânzare a oricărui fel de material erarial. Prin urmare au să fie prezentate:

1. Acei cai, a căror bilete de zile s'a extradat sau să transcrie începând din 1 Noemvrie 1918, și chiar pe baza unui document de vânzare, provăzută cu sigilii oficiale a unei autorități militare austro-ung. sau germane. Comisiile de remontă vor decide, cu ajutorul factorilor competenți, că acești cai sunt de proveniență militară sau nu.

2. Caili de proveniență militară, despre cari nu se posedă nici un document, găsiți prinși în drum etc.

Acei particulari cari nu se vor supune acestui ordin vor fi, pe lângă confiscarea cailor fără de nici o despăgubire, pedepsiți cu închisoare și cu amendă în bani până la 10.000 cor.

Tot odată să aduce la cunoștință, că caili executați vor fi numai în parte chieși și într'un număr restrâns luându-se în considerare — pe cât se poate — lipssește poporului de-ași putea face lucrările de primăvară. Celor ce li-se vor chieșa caili, vor primi o despăgubire pentru întreținerea lor în zilele de iarnă și anume:

De fiecare cal chemat până la finea lui Februarie 500 coroane, pentru cei chemați până la finea lui Martie 700 cor. și cel mult până la finea lui Aprilie 900 cor.

Pentru șef general de brigadă: Papp.

Subscrieți la împrumutul Ardealului: este cel mai patriotic act și cel mai bun plasament de bani.

„Argus” anunță că Statele Unite au destinat pentru trebuințele Europei o cantitate de 700 mii tone alimente.

Se va trimite în special grâu, său, grăsimi, cereale etc.

Primul transport pe luna Ianuarie a fost de 222 mii tone și s'a întrebunțat pentru transportul lor 200 vapoare.

Rotterdamul este portul principal de descărcare, unele vase însă descarcă și la Triest și Fiume.

Ultima oră

Ungurii au părăsit Șiria

Lipova, 6 Martie. — Sâmbăta trecută a fost la Șiria o comisie franceză care a somat pe unguri să părăsească satul... Duminecă ungrorii au ieșit din oraș, iar restul, care nu a voit să se supună francezilor a fost desarmat de ofițerii francezi cu ajutorul gardiștilor din Șiria...

În ciuda tuturor suferințelor în Șiria eliberată domnește o însuflețire fără margini.

Masacrele maghiare continuă

Sate incendiate — Români uciși — Oradea-Mare, 7. — Armata Republicei maghiare a atacat comuna Sighiștel de lângă Vășcău, pe care după ce au prădat-o i-au dat foc.

An ucis și rănit aproximativ 50 de răniți.

Oradea-Mare, 7. — După Sighiștel ungrorii au trecut la Sărbesti unde deasemenea au jefuit oamenii, dând apoi foc comunei. Alte amănunte lipsesc.

Conferința dlui Dr. I. Cantacuzino

Paris, 5 Martie. — Dl Dr. Ioan Cantacuzino a ținut ieri o conferință, asupra neamului românesc, la uniunea marilor asociațiuni franceze.

Aus asistat la conferința aceasta, la care luau parte președinții marilor asociațiuni, dnii Brătianu, Victor Antonescu, Diamandy, Danielopol, Rosenthal și Dr. Lupu.

Sedința era prezidată de dnul Pierre Perrov. Dl Robelin, secretarul general al uniunii a salutat pe dnul Brătianu în numele tuturor asociațiunilor franceze.

Conferința dlui Dr. Cantacuzino foarte documentată și originală a impresionat foarte adânc asistența. S'au făcut oaspeților români manifestațiuni călduroase de simpatie.

Ancheta atentatului contra Clémenceau

Paris, 5 Martie. — Căpitanul Bonchardon, care a jucat un rol însemnat în timpul războiului în chestia trădărilor.

Calton, atentatorul refuză să dea lămuriri în ce privește complicității săi. Să crede însă că atentatorul a lucrat sub influința unui anarchist, a cărui identitate nu e încă precizată. Tot astfel se crede că nu e vorba de un „complot”.

Contribuția României în războiu

Paris, 5 Martie. — Ludendorff cu prilejul unor declarațiuni, vorbind de împrumuturile în care a luat în primire șefia statului german, spune că pe atunci Germania era grav amenințată de intervenția României. Pericolul, spune Ludendorff, a fost înlăturat numai datorită hotărârii opiniei publice și a efortului considerabil al armatei deplasată în cea mai mare grabă de pe frontul apusean.

Importanța acestor declarațiuni care valorifică contribuția României la războiu nu va scăpa nimeni.

Care este situația?

Ziarul „Dacia” de Vinerii 22 crt. publică dela correspondentul său din Paris următoarele cu privire la frontierele României, din care se poate constata, mai ales din rândurile cenzurate la București, cât de nesigură ni-ar fi situația:

Frontierele României

Aflu că frontierele României spre Bucovina și Basarabia sunt cele pe cari le-am cerut noi. În privința aceasta n'am întâlnit nici o greutate. Celelalte frontiere sunt mai puțin conforme cu cererile noastre.

Hotărârea definitivă va fi luată la consiliul celor zece

Comisia teritorială, care a studiat frontierele României, este aproape fixată asupra situației de dat hotarelor în partea Bănătuului. (Urmează 5 rânduri cenzurate).

Cu toate acestea problema rămâne încă în suspensiune fiindcă hotărârea ei definitivă va fi luată în comitetul de zece și va trebui să fie sancționată în urmă de conferință, într'o ședință plenară.

Consiliul interaliat din Versailles a propus neutralizarea unei zone, largă de 30 km. Intre Ungurii și Români. Această hotărâre a fost luată în acord cu generalul Coandă, care a luat parte la consiliu. Ungurii au primit ordinul să evacueze această zonă în care poliția va fi asigurată de către un batalion aliat.

Telegrama lui Taft către francezi

San Francisco, 5. — Fostul președinte al Statelor-Unite Taft a adresat următoarea telegramă populațiunii franceze în numele Ligei pentru lucrările păcei: Noi consimțim pe deplin cu voi, avem motive bine băgate a crede, că suferințele voastre suferite în decursul războiului vor fi pe deplin satisfăcute. Suntem ferm conșșivi că pacea dictată Germaniei va împiedeca de a provoca un nou război.

Orașul Düsseldorf în flăcări

Berna, 6. — Ziarul „Le Figaro” anunță: Mareșalul Foch a permis Germaniei a trimite trupe în regiunea ținutului Rhur pentru a restabili ordinea. Se spune că orașul Düsseldorf se află dela ocuparea spartaciștilor în flăcări.

Mare meeting la Brașov

Brașov, 6. — Măine Vineri se va ține un mare meeting în care se va discuta contra atrocităților maghiare în teritoriul păte și se va cere trecerea liniei demarc.

America va trimite trupe multe în

Washington, 5. — Senatorul american a depus un proiect conform căruia s'au trimis un contingent mai mare de trupe în Rusia. Senatorul american democrat, Cumber a declarat, că niciodată nu a necesitate mai mare de a trimite trupe pentru a combate bolșevismul, ce tot se extinde. Senatul american a luat în aceste la cunoștință și se menține inițial trimite un contingent mai mare de trupe.

Declarațiile arhiepiscopului de West

București, 6. — Arhiepiscopul de West, declarat unui ziar: „Să știți însă că gha poporul dorește apreciat după cum se și că noi am fost totdeauna foarte mândri soarta României abandonată, căreia avem prieteni nu-i puteam veni pe atunci în fel de ajutor pacea dela București și po că a fost scotită de toată lumea ca un impus cu forța și deci fără nici o valoare vește simpatia de care vă bucurați în An teți conta pe ea tot așa de bine și azi ca

Alegerile parlamentare

București, 6. — Alegerile parlamentare pentru 5—7 Mai. Camerele se vor întrunii, alegerile se vor face numai în veș gât și Basarabia.

Situația la Lipsca

Lipsca, 6. — Situația neschimbată continuă. Incep să lipsească alimente München este liniște, se menține încă stă așediu. S'a hotărât intrarea Austriei în vamală germană.

Noul consul din Peru la Paris

Berna, 6. — Telegrama sosită din nună că Emilio Althaus, fost director la de externe din Peru, a fost denumit ca general al Perului la Paris.

Anarhie în Germania

Berna, 6. — Versiuni din Berlin an conducătorilor comuniștilor Lindemann a clamat de președinte al imperiului. În Be voltele izbucnute continuă. Nimeni nu înd a eși pe stradă. Toate autoritățile și-au su activitatea. Comișștii, lucrătorii și sparta împiedecat și circulația aeriană între W Berlin. Situația la Berlin este mai tristă. Lucrătorii intenționează a exclude a nia dela orice comunicație cu străinătatea

Puterea comuniștilor în Bavaria

Berna, 6. — Telegrama sosită din anunță că conducătorul comunist bavare a fost ales de președintele tuturor com din Bavaria.

Raporturi italo-române

Paris, 6. — Guvernul italian ca oferta facultă de România prin care Italiei o mare cantitate de lemne în sp materialului metalurgic. Italia a trimis rufărie necesare pentru țările eliberate.

Condoleanța Basarabiei

Chișineu, 6. — În numele neam mănesc din Basarabia rog onoratul Com rigent să primească expresiunile celor mai condolențe pentru pierderea suferită în pflustrului stegar al luptei naționale de pest George Pop de Băscși.

Halipa, delegatul guvernului din Bas

Biroal Presse.

Împrumutul „Victoriei” în America

Washington, 6. — Senatul a adoptat împrumutului victoriei pentru 7 miliarde

Organizare franco-slavenă

Paris, 6. — În Slavonia (Sărbia M pus bază unei organizări franco-slavenă, de a crea relațiuni economice, industriale și ciale între Franța și țările slovene.

România recunoaște statul polon

București, 6. — Guvernul din B a recunoscut oficial statul polon. La Bucm s'osif o misiune polonă sub conducerea miț a facerilor străine, Gimbinski.

Cadavrul ministrului sârb Pavlovics la

Berna, 6. — Cadavrul fostului minist nipotențiar sârb la Sofia dr. Pavlovics a fela Belgard.

Moartea unu admiral

Berna, 6. — Admiratul Huet a fost ministru de marină al Brasilei a Rio de Janeric.

Bolșevicii atacă trupele franceze

Berna, 6. — Ziarul „Frankfurter Ztg anunță: Spartaciștii au atacat și trupele ni trimise la Essen pentru supravegherea Krupp.

Vier harnic și cinstit se caută pentru a conduce o vie de 20 pogoane situată lângă CRAIOVA (OLTENIA). A se adresa pentru referințe și condiții D-lui Dr. Ch. Langier, strada Școalei Militare Nr. 20 la Craiova. Angajare imediată.

Dictionarul rom.-germ. de Dr. D. P. Barclanu broș. cor. 14.40 se află la librăria W. Krafft, Sibiu.

Reclama e sufletul comerțului. Dentistul Munteanu Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 28. Consultații dela orele 3—12 a. m., 2—5 p. m.

„Advocatul popular” îndreptar pentru poporul român de Dr. D. Moldovan broș. cor. 3.60 (porto 70 fil) se află de vânzare la Librăria W. KRAFFT, Sibiu.

Noutate! Plachete reliefate ale M.M. LL. Regele Ferdinand și Regina Maria, splendid executate după modelul artistic. Orice bun român ar trebui să poarte aceste insigne. Plachetele sunt oxidate, argintate sau aurite și costă 3—5 cor. reprezentantul general „Agentura A. Bicskey” în Sibiu, Strada Cisnădiei 35.